

लातूर वर्ष ३ रे

अंक १४२ वा शुक्रवार दि.२७ ऑक्टोबर २०२३ पृष्ठे ४

स्वागत मूल्य २ रु.

सामान्य व्यक्तीने १० हजाराची चोरी केली ,तर तुरुंगात पण, ८० हजार कोटीची चोरी करणारा तुरुंगा बाहेर !

अकोला/सिद्धार्थ तायडे:- सामान्य व्यक्तीने दहा हजाराची चोरी केली ,तर तुरुंगात पण १० हजार कोटीची चोरी करणारा तुरुंगा बाहेरच असा आरोप कीरत भारतीय बौद्ध महासभेचे राष्ट्रीय सळळागार तथा वंचित बहुजन आघाडीचे अध्यक्ष अऱ्ड प्रकाश उर्फ बालासाहेब अंबेडकर यांनी केंद्रीताल सरकारवर कठोर शब्दात टीका केली. काळ धमचक प्रवर्तन दिन महात्मवांमित भारतीय बौद्ध महासभा अकोला जिल्हाच्या वरीने अकोला क्रिकेट लिंग येथे आयोजित धमच मेलव्यात प्रमुख मार्गदर्शक महणून ते बोलत होते. यावेळी धमच व्यासपीठावर अंजलीताई अंबेडकर, सुजात अंबेडकर, अशोक सोनवणे, यांच्यासह विविध मान्यवर व्यासपीठावर उपस्थित होते. अऱ्ड अंबेडकर यांनी मराठा, ओबीसी, आणि धनगर समाज आरक्षण प्रश्न, राफेल घोटाळा, भारत इंडिया वाद अशा विविध मुद्द्यावरून केंद्रीताल मादी सरकारवर आरोप केलेले ते पुढे म्हणाले मतदारांच्या मतांमध्ये जे मत्र आहेत ते इमानदारीने मतपेटीत गेले तर पाच राज्यात होऊ घाटलेच्या निवडणुकीत योवेळी वेगळे चित्र दिसेले असेही बाकीत त्यांनी वर्ताले. भारतीय बौद्ध महासभेचे जिल्हाच्या जी यी वानखडे यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या या मेलाव्याला भंदत बी. संघपाल महारेणे, डॉ. धीरेंद्रन फुंडकर अकोला जिल्हा परिषद अध्यक्ष संगीता

आढाऊ यांच्यासह विद्रूतसभा, सम्यक विद्यार्थी आंदोलन, भारतीय बौद्ध महासभा आणि वंचित बहुजन आघाडीचे विविध बौद्ध समाजांचे जिल्हाच्या जी यी वानखडे यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या या मेलाव्याला भंदत बी. संघपाल महारेणे, डॉ. धीरेंद्रन फुंडकर अकोला जिल्हा परिषद अध्यक्ष संगीता

न्यायमुर्ती संदीप शिंदे यांच्या अध्यक्षतेखाली समितीने मराठा-कुणबी बाबत पुरावे-निवेदनाचा केला स्विकार

लातूर, दि. २६ (जिमाका) : मराठा समाजास मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा जात प्रमाणपत्र पात्र व्यक्तीना देयावाबाबती कार्याद्दती विहित करण्यासाठी गठीत केलेल्या समितीचे अध्यक्ष न्यायमुर्ती संदीप शिंदे व समितीच्या सदस्यांनी आज लातूर जिल्हातील शासकीय विभाग प्रमुखांकडून आढावा घेतला.जिल्हा नियोजन सभागृहामध्ये झालेल्या बैठकीस समितीचे सदस्य सचिव तथा विभागीय आयुक्त मधुकर आर्ड, जिल्हाचिकारी वर्षा ठाकूर- घुणे, जिल्हा परिषदेचे मुख्य कायदाकारी अधिकारी अनमोल सागर, पोलीस अधीक्षक सोमय मुंडे, विधी व न्याय विभागाचे सहसचिव सुभाष कन्हाळे, उत्सचिव विजय पोवार यांच्यासह विभाग प्रमुख उपस्थित होते.प्रवर्ती विभाग प्रमुखांनी कायालयीन दस्तऐवजांचा अधिकारिक तपास करून १९६७ पूर्वीच्या दस्तऐवजांवर ज्या टिकाणी मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा वा या अनुंवंशिक नोंदी असतांत त्या शोधून काढाव्यात. जे पुरावे मिळत आहेत ते कायालयीन पातलीवर फरवरांनाही ताकाळ किंदरांस आणून घ्या, असे निर्देश विभागीय आयुक्त तथा समितीचे सदस्य सचिव मधुकर आर्ड यांनी विभाग प्रमुखांना दिले. आपला भाग पूर्वी निजामकालीन असल्याने हैदरबाद जनगणना, निजामकालीन अभिलेखे हे उर्दू

मुख्यमंत्र्यांनी घेतली छोटा राजन्या सहकाऱ्याची भेट?; आक्हाडांच्या पोस्टनं खलबळ

मुंबई : मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी जुगारी आणि घोटाळेबाज आरोपीची त्याच्या घरी जाऊन भेट घेतल्याचा गंभीर आरोप राष्ट्रवादी कॅगेसचे नेते जिंदेंद्र आव्हाड यांनी केला आहे. या भेटीचे काही फोटो देखील त्यांनी पोस्ट केले आहेत. तसेच या फोटोवरून त्यांनी शिवसेनेच्या यांवांची आरोप विवर दिला. यांना यावर प्रश्न देखील विचारला आहे. आव्हाडांनी काय केलेले ट्रिट? जिंदेंद्र आव्हाड यांनी ट्रिट केले आहे. यांमध्ये ते म्हणतात, मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे

यांनी घरकुल घोटाळेबाज आरोपांना दरम्यान, शिवसेनेच्या विधानपरिषदेच्या आमदार आणि प्रवर्त्या मनिषा कायदे यांना आवाहन केले की, त्यांनी याविषयावर बोलावे. त्यामुळे आव्हाडांच्या या नव्या आरोपांमुळे आता नव्या राजकीय वादाला तोंड फुटण्याची शक्यता आहे.

दिसत आहेत.नव्या आरोपांना तोंड फुटणार दरम्यान, शिवसेनेच्या विधानपरिषदेच्या आमदार आणि प्रवर्त्या मनिषा कायदे यांना आवाहन केले की, त्यांनी याविषयावर बोलावे. त्यामुळे आव्हाडांच्या या नव्या आरोपांमुळे आता नव्या राजकीय वादाला तोंड फुटण्याची शक्यता आहे.

'सबका मालिक एक' प्रमाणेच मोर्दींचा 'सबका साथ, सबका विकास'चा मंत्र- अजित पवार

नगर- विविध विकास कामांच्या शुभारंभासाठी पत्रप्रधान मोर्दी शिर्डीमध्ये आले होते. यावेळी आयोजित विषयात आलेल्या सभेसाठी मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, अजित पवार, महासूलमंत्री राधाकृष्ण विखे इत्यादी नेते उपस्थित होते. यावेळी बौतुक केले.पत्रप्रधान मोर्दी यांचे कौतुक केले.पत्रप्रधान मोर्दी यांचे पंतप्रधान मोर्दी यांचे कौतुक केले.पत्रप्रधान मोर्दी २०१९ साली देशाचे पंतप्रधान पद स्विकारले. त्यांनी सबका साथ, सबका विकास मंत्र समोर ठेवला होता. सबका मालिक एक या मंत्रप्रधानाचे तो आहे. मोर्दीची कार्कीटे पाहिली तर ते याच दिशेने जात असल्याचं दिसून येत, असं अजित पवार म्हणाले.महाराष्ट्रानं कायम राष्ट्राचा विचार केला आहे. देशासाठी नेहमी महाराष्ट्राचा छातीचा कोट करून उभा राहिला आहे. मोर्दी राष्ट्र बळकट करत आहेत. त्यामुळे आव्हाडांच्या या नव्या आरोपांमुळे आता नव्या राजकीय वादाला तोंड फुटण्याची शक्यता आहे.

यांनी मोर्दी हे नाते घटू झाले आहे. अनेक महत्वाचा प्रकल्पांचे उद्घाटन मोर्दीच्या हस्ते करण्यात येत आहे, असंही अजित पवार म्हणाले.बौतुकीराजासाठी महत्वाचा मुद्दा म्हणजे पाण्याचा असतो. ५३ वर्ष किंतीतरी वेळा निळवंडे धरणाचे उद्घाटन होऊ शकले नाही. निळवंडे

येथे उद्घाटन करताना मोर्दी सांगत होते, पाणी बचत करा, ठिकाण सिंचनाचा वापर करा, असे पवार यांनी सांगितल.अनेक चडउतार आपण पाहिले, पण धरण आज पूर्ण झाले आहे. ५३ वर्षांपूर्वी कोणाला वाटलं नसेल की असं धरण होइल. पण, हे काय मोर्दीच्या हाताने होण्याचं ठरले होते. ते पूर्ण झालं आहे. रेचेच्या संदर्भातील दर्शनासाठी भाविकाची सोय अशा अनेक योजना सरकारकडून पूर्ण केल्या जात आहेत. महिना पाचवे रुपये असू १२ हजार रुपये शेतकीयांचा देण्याचा निर्णय केंद्र आणि राज्य सरकारकडून घेण्यात आला आहे. आम्ही सर्व जातीधर्मांचे भलं करण्यासाठी आमदार असेही घेत आहोत. पुढं देखील मोर्दीच्या मार्गदर्शनाखाली आम्ही काय करत राहू. प्रचंड सख्याने शेतकीरी उपस्थित आहेत त्यांचे आभार मानतो, असं यावेळी अजित पवार म्हणाले.

Bharat Chandak

SATYA ELECTRICALS

Tapadia Market, Chain Sukh Road, Latur-413512
Ph : (O) 243678, 244458, 250776, (R) 242018
E-mail: eatalapadiah@rediffmail.com

सुप्रीम कोर्टाचं ऐकू की... ; सुनावणीदरम्यान राहुल नार्वेकर वैतागले

मुंबई- विधानसभा अध्यक्ष राहुल नार्वेकर वैतागल्याचं पाहायला मिळालं. सुप्रीम कोर्टाचं ऐकायचं की स्वतः निर्णय घ्यायचा, असं म्हणत त्यांनी ठाकरे गटाले सुनावल्याचं सांगण्यात येतय. ठाकरे गटाले विधानसभा अध्यक्षांसमोर युक्तीवाद करताना म्हटलं की, 'सुप्रीम कोर्टने तुम्हाला लक्षणरेखा आखुण दिली आहे. त्या चौकटीतच तुम्हाला निर्णय द्यायचा आहे. सुप्रीम कोर्टाले तुम्हाला प्रथमदर्शी चौकटीचे करण्याचे निर्देश दिले आहेत. त्यामुळे संपूर्ण पुरावे पाहायला गरज नाही.' ठाकरे गटाच्या या युक्तीवादाने नार्वेकर वैतागले संतापले. मी सुप्रीम कोर्टाचं ऐकू की स्वतः निर्णय घेघे, असं म्हणत त्यांनी त्रागा घेत्या केला.ठाकरे पटाने अध्यक्षांसमोर युक्तीवाद केला.ठाकरे म्हटलं की, 'अध्यक्षांची भूमिका नियम पुस्तिकेत सांगितली आहे. भ्रष्टाचार हे कारण सरकार पादप्यासाठी ग्राह्य धरता येत नाही. सत्तांतराकाळात दिलेले वेगवेगळ्या निर्णयाचा दाखला शिंदे

ग्राच्या वकीलांनी यावेळी दिला मुख्य राजकीय पक्ष कोण ? कोण व्हीप जारी करू शकत ? व्हीप कसा लागू होऊ शकतो ? व्हीप देण्याचं माध्यम काय ? हे प्रश्न पाहायला हवे. त्याचे पुरावे द्यायला हवेत. यासाठी अध्यक्षांनी १४ दिवसांची मुदत द्यावी. पुराव्यासाठी वेळ दिल्यास कायद्याचे निर्धार ग्रुवारी (२६ ऑक्टोबर) काँग्रेस पक्षाच्या वकीलांनी यावेळी दिला.मुख्य राजकीय पक्ष कोण ? व्हीप जारी करू शकत ? व्हीप कसा लागू होऊ शक

संपादकीय....

पैशांपलीकडची सामाजिक संपत्ती

एखाद्या व्यक्तीकडे खूप पैसे असूनसुद्धा त्याच्या अशा गरजा पूर्ण होत नसतील, तर तो पैसा फक्त कागदाचा साठा म्हणून उरतो. वसंत व्ही. बंग आलिशान बंगला, त्याच्या दारात महागडी वाहने आणि बँक खात्यातील गडगंज रकम यापलीकडे गेल्यानंतर सामाजिक संपत्तीचीखरी व्याख्या सुरु होते. साधन आणि साध्य यांच्यात गळूत केल्यामुळे बरेचदा आपल्या लक्षात येत नाही की पैसा हे साध्य नसूनमानवी आणि सामाजिक गरजांची पूर्तता हे साध्य आहे संपत्ती या शब्दाचा प्रचलित अर्थ म्हणजे पैसा, जमीन-जुमला, महागड्या वस्तू व तत्सम. पण संपत्तीचा खरा अर्थ आहे, एखाद्या व्यक्ती व समाजाच्या गरजा भागविण्याचे माध्यम. अन्न, वस्त्र, निवारा, आरोग्य, शिक्षण, संभाषण, दलवरलण, ऊर्जा, सुरक्षा, मैत्री, नातेसंबंध, आत्मसन्मान, आदर, आत्मबोध, आपल्या क्षमतेचा वापर या माणसाच्या मूलभूत गरजा ज्या माध्यमातून पूर्ण होऊ शकतात, ती माध्यमे म्हणजे संपत्ती. एखाद्या व्यक्तीकडे खूप पैसे असूनसुद्धा त्याच्या अशा गरजा पूर्ण होत नसतील, तर तो पैसा फक्त कागदाचा साठा म्हणून उरतो. याविरुद्ध काही गरजा या पैसे नसतानासुद्धा पूर्ण होतात, उदाहरणार्थ नातेसंबंध, सन्मान, आदर वगैरे. म्हणून पैसा ही संपत्तीची अत्यंत संकुचित व्याख्या आहे. मुळात संपत्तीची संकल्पना फक्त वैयक्तिक नसून सामाजिक आहे. कामाची विभागणी केल्याने समाजाच्या गरजा जास्त चांगल्या रीतीने पूर्ण होऊ शकतात, हे प्रख्यात अर्थतज्ज्ञ अऱ्डम स्मिथने निर्देशनात आणून द्यायच्या आधीपासून माणसाने ओळखले होते. हीच समज व्यवसाय या संकल्पनेच्या मुळाशी आहे. जो कोणी समाजाला लागणाऱ्या वस्तू व सेवा पुरवितो तो पैसे कमविण्याच्या पलीकडे जाऊन समाजाच्या गरजा भागविण्याचे काम करत असतो. याव्यतिरिक्त तो रोजगार पुरवितो व सरकारी तिजोरीत कराच्या रूपानेसुद्धा आपला वाटा उचलत असतो. म्हणून प्रत्येक व्यवसाय हा समाजासाठी संपत्तीची निर्मिती करत असतो. परंतु भारतासारख्या आपल्या देशात एक खूप मोठा घटक असा आहे ज्याच्याकडे बाजाराच्या अर्थव्यवस्थेत सहभागी होण्याची क्षमता नगण्य आहे. असे नसते तर सरकारला कोट्यवधी लोकांना मोफत अन्नधान्य पुरवण्याची गरजच पडली नसती. समाजातील काही व्यक्ती अशा वंचित वर्गाच्या विभिन्न गरजा भागविण्यासाठी स्वतःचे काम झोकून देऊन करताना दिसतात. अशी अनेक स्तुत्य उदाहरणे देता येतील. मदर टेरेसा, बाबा आमटे, त्यांचे सुपुत्र, डॉ. अभय व राणी बंग, डॉ. रवींद्र कोल्हे, चेतना गाला सिन्हा व इतर बरीच मंडळी हे काम हिरिरीने करत आहेत. डॉ. प्रकाश आमटे, डॉ. अभय आणि राणी बंग, डॉ. रवींद्र आणि स्मिता कोल्हे जेव्हा गडचिरोली किंवा मेळघाटसारख्या दुर्गम भागांत आदिवासी व इतर उपेक्षित, वंचित घटकांना वैद्याकीय सेवा पुरवतात तेव्हा मुंबई, पुणे, नागपूर, अमरावतीसारख्या मोठ्या शहरांमध्ये वैद्याकीय व्यवसाय करून आर्थिकदृष्ट्यां संपत्ती होण्याची संधी त्यांनी स्वतःहून सोडून दिलेली असते. संपत्तीचा 'वैयक्तिक पैसा' अशा दृष्टिकोनातून विचार केला, तर या व्यक्तींकडे नगण्य संपत्ती आहे, असे वाटू शकते, परंतु संपत्ती म्हणजे वैयक्तिक आणि सामाजिक गरजा भागविण्याचे माध्यम म्हणून जर बघितले तर या व्यक्तींनी खूप मोठी संपत्ती निर्माण केली आहे, हे लक्षात येईल. ही संपत्ती त्यांची स्वतःची क्षमता वापरण्याची किंवा स्वतः आंतरिक आनंद प्राप्त करण्याची गरजा तर भागवत असतेच, पण याहीपेक्षा महत्त्वाचे म्हणजे, ती समाजातील वंचित वर्गाच्या गरजा भागविण्यासाठीही उपयुक्त ठरते. अशा संपत्तीकडे आपण सामाजिक संपत्ती म्हणून बघणे उचित ठरेल. पैसा हे केवळ एक साधन साधन आणि साध्य यांच्यात गळूत केल्यामुळे बरेचदा आपल्या लक्षात येत नाही की पैसा हे साध्य नसून मानवी आणि सामाजिक गरजांची पूर्तता हे साध्य आहे. पैसा हे एक साधन आहे, परंतु गरजा पूर्ण करण्याचे ते एकमेव साधन नक्कीच नाही. असे नसते तर महात्मा गांधी आणि नेल्सन मंडेला यांच्यासारखी माणसे अत्यंत समर्पक जीवन जगू शकली असती का? गरजा पूर्ण करण्याच्या माध्यमांना संपत्ती का बरे म्हणावे, असे प्रश्न आपल्याला पडू शकतात. याचे साधे उत्तर असे की एखाद्या गोषीचा अपेक्षित अर्थ लावण्यात शब्दांची भूमिका अत्यंत महत्त्वाची असते. जंगलात उभे आयुष्य व्यतीत करणाऱ्यांना आदिवासी म्हणावे की वनवासी या विषयावरील मतमतांतरे शब्दांच्या महतेची घोतक आहेत. संपत्तीची व्याख्या व्यापक हवी संपत्ती हा शब्द संपन्नतेशी निगडित असला तरी सामान्य माणूस संपन्नता ही फक्त पैशांतर मोजत असतो. म्हणूनच आजकाल महाविद्यालयांची निवड करताना किती पगाराची नोकरी मिळू शकेल, हा निकष सर्वांत महत्त्वाचा ठरतो. नोकरीचे स्वरूप काय असेल, शिकण्याच्या संधी काय असतील, काम आनंददायी असेल का, परिवारासाठी वेळ देऊ शकणार का वगैरे मुद्दे बहुतांश लोकांसाठी नोकरी व व्यवसाय निवडताना दुर्यम ठरतात. लग्न जुळवतानासुद्धा मुलगा किंवा मुलगी किती कमावतो/ कमावते याला, आजकालच्या भाषेतला 'पैकेज'ला अनन्यसाधारण महत्त्व निर्माण झाले आहे. ही मानसिकता बदलायची असल्यास संपत्तीची व्याख्या परिपूर्ण आणि व्यापक करणे महत्त्व ठरते.

**कारखानदार तुपाशी,
शेतकरी कायम उपाशी**

दिला होता ही बाबूही दुर्लक्षित करता येणार नाही. राज्यातील
काही साखर कारखाने अडचणीत असल्याने त्यांना 'माझी
मनी लोन' अंतर्गत मदत करण्यात आल्याचे सरकारी आदेशात
नमूद करण्यात आले आहे. येंदाच्या हंगामात साखर पट्टद्यावा
तुलनेत कमी पाऊस झाला. त्याचा पुढील हंगामावर नक्की
परिणाम होईल. पण गेली दोन-तीन वर्ष चांगला पाऊस झाला
होता. उसाचे उत्पादन चांगले झाले होते. साखरेचा उतारावा
चांगला होता. मग शासन म्हणते त्याप्रमाणे 'काही साखर
कारखाने' अडचणीत का आले? याचा सरकारने कधी विचार
केला आहे का? शेतकऱ्यांना रास्त आणि किफायतशीर भाग
द्यायचा नाही, शेतकऱ्यांचे चुकारे चुकवायचे हे सारे उद्यां
काही कारखानदारांकडून केले जातात. यामुळेच स्वाभिमान
शेतकरी संघटनेचे नेते राजू शेंद्री यांच्या दरावरून साखर
कारखान्यांच्या विरोधातील आंदोलनाला पश्चिम महाराष्ट्रात

चांगला प्रतिसाद मिळतो हे ओघानेच आले. साखर उद्यागांची अडचणीत म्हणून सरकारी सवलती किंवा मदत लुबाडयच्या आणि दुसरीकडे शेतकऱ्यांना रडवायचे हे वर्षानुवर्ष सुरु आहार. राज्य शासनाने पाच कारखान्यांच्या कर्जाला थकहमी दिलेली याआधी भाजपच्या साखरसप्तांटांच्या कारखान्यांच्या ५५८ कोटींच्या कर्जाला राज्य सरकारने हमी दिली होती. केंद्र सरकारच्या राष्ट्रीय सहकार विकास मंडळाच्या माध्यमातृभाजपशी संबंधित नेत्यांच्या कारखान्यांना कर्ज देण्याची योजना

जाहीर केले जाते. प्रत्यक्षात मात्र कर्जाला हमी देऊन जुनाच कित्ता पिरविला जातो. कर्जाला हमी दिली म्हणजे सरकारचा निधी खर्च होत नाही हा युक्तिवाद केला जात असला तरी कारखाने कर्ज फेडेपर्यंत सरकारच्या डोक्यावरील कर्जाची टांगती तलवार कायम राहते. सर्वसामान्य शेतकऱ्यांपेक्षा नेतेमंडऱ्यांचे हित लक्षात घेऊन सहकारात निर्णय घेतले जात असल्यानेच 'कारखानदार तुपाशी आणि शेतकरी उपाशी' अशी गत झाली आहे.

आता निवान समलैंगिकता हा 'दोग' समजून उपचार तरी केले जाणार नाहीत

कित्येक समलैंगिकाचे मानसिक खच्चीकरण हात होते. 'आपण चुकीचे, पापी आहोत का?' असे विचार कित्येकांना सतावडे होते. दुसरीकडे कुटुंबाची मानसिकता बघून केवळ पैशासाठी समलैंगिकतेवर उपचार करण्यावर कित्येक डॉक्टरांचा कल होतेला मात्र आता सर्वोच्च न्यायालयाने आपल्या निवेदनात सांगितले आहे 'समलैंगिकता बरी व्हावी यासाठी केलेल्या उपचारांवर बंदी आणा. हेसुद्धा अत्यंत सकारात्मक निवेदन आहे. अशी निवेदनं सर्वोच्च न्यायालयाने किती अभ्यास करून माडली आहेत, हे लक्षात घेऊन

‘विवाह हा मूलभूत आधिकारात येत नाही’, अस सागून विवाह-ला संमती दिली नाही. या निकालाने खूप बदल घडला असता. आजही ग्रामीण आणि शहरी भागात एलजीबीटीक्यू समुदायातील जवळपास ९० टक्के लोक स्वतःची ओळख लपवून जगत आहेत. त्यातील कित्येकांना या निर्णयाने आपण जे कोणी आहोत, तसें जगण्याचं, व्यक्त होण्याचं बळ मिळालं असतं. ग्रामीण भागातल्या समलैंगिकांच्या सामाजिक दबावाला विवाहाच्या निर्णयाने बराच दिलासा मिळाला असता. भारतात विवाह करता येत नाही, केवळ

त्यांचा आदर करायला हवा. समलिंगी आपल्या कुटुंबाच्या विरोधाने कारण पाहतो, तेव्हा त्याच्या लक्षात येते की या विषयाबद्दल कसली जागरूकता नसल्याने त्याचे कुटुंब गोंधळलेले आहे. त्यामुळे संपूर्ण गावात 'आपला मुलगा एकटाच आहे, म्हणजे त्याच्याच मनाचे : खेळ आहेत.' असं त्यांना वाटते. गावात असं काहीतरी आपल्या मुलाबद्दल कळलं, तर काय होईल? किंती त्रास सहन करावलागेल? पुढच्या आयुष्याचं काय? अशा अनेक प्रश्नांनी कुटुंबाच्या मनात भीती निर्माण केली होती. याला इतक्याच मर्यादा नव्हत्या. जेडी ठराविक दोन-चार जवळच्या व्यक्तींना वडिलांनी आपल्या समलिंगी मुलाबद्दल सांगितले, तेव्हा त्यांनी हा कसा आजार आहे अपाची त्याला कसे ठीक करायचे, याच्या नानाविध गोष्टी सांगून वडिलांच गोंधळ वाढवला. मधून मधून याचे शाब्दिक वार समलिंगीकावर होते. असताना त्याची स्वप्न, जगण याची ऊर्जा या गोष्टीत खर्च होती. राहिली. या सर्व गोष्टींचा विचारही झाला आहे. कारण आता सर्वोंना न्यायालय निवेदनात म्हणते, समुदायाची छळवणूक होणार नाही. याची खातरजमा केंद्र, राज्य आणि केंद्रशासित प्रदेशांनी करावी तरीही वर्षानुवर्षे सतत खंडीकरण होत असताना, समुदायाला सव-

म्हणून ज्या देशात समलैंगिक विवाहाला संमती आहे, अशा देशात जाऊन स्थिर होऊ पाहणारी एक युवा पिढी आहे, त्यांनी आपल्याच देशात राहून सुरक्षितपणे कायद्याने विवाह केला असता. यातही उच्च वर्गातील समलिंगी परदेशी जाऊ शकतो, पण मध्यमवर्गीय आणि गरीब समलैंगिकांच काय? त्यांना आता कायद्याच्या चौकटीतच विवाहाचे हक्क मिळायला हवेत. म्हणून 'एलजीबीटीक्यू' समुदायाचं निराश होणं स्वाभाविक आहे. कारण कितीतरी याचिका विवाहाच्या मागणीसाठी आल्या होत्या. वर्षानुवर्षापासून अनेक अधिकारांसाठी समलिंगी समुदाय झगडत आहे. आजही कुटुंब, आजूबाजूचा समाज आणि सरकारही वाली नसताना न्यायालयाकडून अपेक्षा बाळगाणं, हा समुदायाचा हक्क आहे. तरीही जे जे निर्देश न्यायालयाने दिले, त्यातून या समुदायाच्या हक्कांची पुन्हा पायाभरणी झाली. बरेच निर्देश न्यायालयाने सरकारला दिले आहेत आणि विवाहाबाबतच्या कायदेबदलाचे संसदेत ठरवावे असे सांगितले आहे. त्यामुळे समलैंगिकांच्या हक्कांसाठी समिती काम करेल, अशी अशा ठेवायला हवी. हे सर्व निर्देश म्हणजे काही वर्षात विवाह हक्क, समलिंगी जोडप्यांना मूळ दत्तक घेण्याचा हक्क मिळण्याची नांदीच आहे.

